

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 1/2 — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzor
hirdetéseik alká szerinti jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr

Honvéd emlék helyén — Szabadság-szobor.

A debreczeni nagy «honvédsir» megnyeri hát amire régen vár: az emlékkövet. A «haldokló Oroszlán»-t, ezt az anyagára egyszerű, a művészi követelődzést nem ismerő szerény igényű mestertől származott, — de mégis művészi kivitelű, s a mire készült, oly meghatóan ábrázoló művet, — 1899. Aug. 2-ára, a «Debreczeni csata» félszázados évfordulójára, kiviszik az «Emlékkert»-ből és felállítják: a hazáért, szabadságért magokat dicsőn feláldozott honvédek porladó csontjai felett! Rátesszik az oltárra a kegyeletes emlékezés követét, amely némán is azt beszéli: nem feledte el őseit, hőseit, a nemzedék... nem felejtje el a maga kötelességét sem a Haza iránt, most és jövőben.

A «Haldokló Oroszlán» helye sem sokáig marad üresen, mert Debreczen város képviselete, az «Emlékkert» iránti tekintetből, és a főiskolai ifjuság és népmegszokott kegyelet tárgya pótlásául, nagyobb szabásu emléket állittat — két év leforgása alatt az Oroszlán helyére: a «Szabadság-szobrot».

A honvédsir künn a csata helyén és a szabadság-szobor benn a városban: egymással mint egy kiegészítő összefüggésben lesznek... A Szabadság szobortól indul az ünneplő közönség évenként a honvédsirhoz, lefizetni a kegyelet adóját — példázva azt, hogy azok a békés, többnyire még ifjak is, a szabadság érzésétől ösztönözve indultak el a honvédelemre s harczoltak önfeláldozással, míg meg nem találták hősiességük jutalmául — a dicső halált... „Dulce et decorum pro patria mori“.

A határozat meg van és végre is hajtják. Ezt a hitünket megöleljük, ahelyett, hogy gáncsolnók művészi vagy más tekintetből azt a mi történni fog. Egészen átadjuk magunkat a cél szépsége, kegyeletes hatása alatt — az örömmek; mintha most az egyszer a kalvinista Rómában is elfogadnák a jezsuitáknak tulajdonított elvet: „a cél szentesíti az eszközöket“.

A legközelebbi cél előttünk, — f. év Febr. 1-je óta, — amikor ti: a „Debreczen“ először vetette fel azt „Itt az idő...“ című cikkben — a félszázados emlékezésből folyólag, a Honvédsirnál, méltó emlék felállítása által, kegyeletes felékesítése volt és hogy, mivel ez, az arra a célra faragott „Haldokló Oroszlán“ oda kihelyezése által történhet... ennek helyén egy az ifjuságban és népben megszokott kegyeletes jelkép — szimbolum — elvitelével hagyott ür is k pótlendő.

A mi tényleg kedvünk szerint van, azt bizonyára gáncsolni nem illik és nemis következetes.

Nekünk voltak a pótlás-ügyben bizonyos ideáink s ki is fejeztük javaslat alakban, amidőn más hallgatott; ha hatalmunkban állt volna — magunk szerint öldöttük volna meg a feladatot. A midőn más vállalkozik, a kinek hatalmában van, de ami főcélunkkal egyezően: elismerésteljes háával fizetünk inkább érte, mint becsméréssel, mind az előkészítő vegyes bizottságnak, mind a városi képviseletnek, ennek hogy hallgatott Komlóssy főjegyzőre, aki a vegyes bizottság megállapodását adta elő s aki bizonyára szintén birt eszméssel a teendőkre nézve, de bölcsen mérlegelte is az idő sürgős követelését és a rendelkezésre álló erőit.

Meghozott határozat után nem ismerjük nem ismerhetjük el czélszerűségét az olyan elmefuttatásnak, amelyet »Egy bizottsági tag« hoz elő a »Debreczeni Ellenőr« f. hó 6-ik — 103 számában. Nem azért, mintha nem volnának benne megfigyelésre méltó eszmék, hanem azért mert elkésett... S igazán azt kérdehetjük a „bizottsági tag“ urtól: »Hol késett eddig az ejj homályban,?!« miért nem szólt míg idő volt, amikor a tervezet előkészítése idejében, felvetett eszméi tekintetbe vehetők voltak s talán vétettek volna is.

Az »Egy bizottsági tag«-nak a „szabadság szobor helye“ című cikkében azonban vannak oly kifejezések, amelyek egészen gáncsoló természetűek s éppen azért szó nélkül nem hagyhatók.

Midőn ugyanis egy 14.500 forintba kerülő emléknak s a »haldokló oroszlán« helyén való felállításáról van szó, azt felcserélve szabadság-szobornak vagy szabadság-oszlopoknak nevezni, habár csak odavetőleg is — nem lehet nélkül, hogy bizonyos czélzatos gunyt ne lássunk e felcserélésben, mert mi legalább a szabadság-szobor fogalmát nem tartjuk egynek a szabadság-oszlop fogalmával s az elsőben feltételezzük a szabadság embematikus kifejezését, míg az utóbbiban ilyet képzelni sem tudunk.

Hogy előlegesen egy szakbizottság küldött volna ki, úgy a hely, mint a szobor-tervezet megállapítására: az helyén lett volna az esetben, ha határtalan pénzerő állott volna rendelkezésre — egy a tárgy és a város méltóságának megfelelő szobor nagyszerűségéhez képest, De ime a »Haldokló Oroszlán« elszálltásával ki van jelölve a hely s a pénzerő is megvan

szabva a 14.500 forintban. A pályázat azonban bizonyosan itt és így sem lesz kizárva, mert a végrehajtásba okvetlenül beletartozik az, csak hogy a pályázók előtt ki lesz jelölve a határ ameddig elmehetnek a költségvetésben s ahozképest adhatnak terveket, amelyek közül a szakbizottság azt ajánlja elfogadásra, amely viszonylag a legnagyobb művészi becsűvel bír; tehát feltételezhető, hogy a város választhat és lesz mik közül választania; nem szóznak nyakába egy minden művészi becs nélküli tervet csak azért, mert előre ki van mondva, hogy annak költségvetése 14.500 frtot tul nem haladhat. Nem lehetetlen azonban, hogy adandó tervezetek közül az elfogadandó viszonylagos becse szerint magasabb értékkel bírván, magasabb összeggel is lenne jutalmazható.

Az »Emlékkert«-nek több szoborral benépesítését sem látjuk mi már csak Emlék-kert nevével fogva sem izlés, — vagy közérdek sértőnek. Hiszen az a kert a Csokonai szobron kívül még monumentális szobor-művel épen nem is bír, nem hogy a szabadság-szoborral már tulterhelve lenne. Nagyon messze még az idő, amikor ez Emlékkert olyas tekintélyre jutna s bizony az a szerény 14.500 frtból előállítható szabadság-szobor is aligha lesz olyan nagy méretű, hogy valami olyas követeléssel léphetne fel, hogy neki nagy, nyílt tér keil. Addig elszerűkedhetik az az emlékkertben, fák árnyában, a város legkegyeletesebb két monumentális épülete — a Nagytemplom és Kollegium közt is. Ne cseréljük fel a czélt nagyzó és szaktekintélyt követelőleg mellék tekintetekkel. Nem idegenek előtt dicsekedve mutogatható szobrot akarunk-e 14.500 frtból előállítani, hanem a kegyelet tárgygyá lett »Haldokló Oroszlán« helyett egy új kegyelet tárgyat adni Debreczen nagyratörő ifjuságának s szabadság-szerető közönségének. Mert ezekért és ezeknek lesz alkotva ez a szobor s kell hogy itt és minél előbb megalkottassék, a hiány pótolva legyen a hazaszeretetezen szimboluma felállítása által és helykeresés czimén ne napoltassék el az ügy »ad graecas Kalendas« Félszázad idő a »szabadság hajnalderűje után elég követelő erő további halasztás ellen.«

Higye el »Egy bizottsági tag« ur: mi is tudjuk hogy a szobor nem maga a lelkesedés és hogy ennek meg kell lenni az ifjuság és nép szívében öngeniuszától és a nevelés által. De azt is tudjuk, hogy egy egy emlékszobor egy egy korszak történetét állítja elénk az emlékezet fátyla világánál, tehát hatal-

mas segédeszköze az ifjuság történeti nevelésének, a halványuló erények felköltésének s hatását összevéve a lelkesítésnek s nagy embereink megbecsülésére és követésére tanít s enélkül nem is volna előttünk oly nagy értéke a plasztikai művészetnek!

Hadd álljon hát ott a debreczeni 1849-iki nagy történetekre emlékeztető két monumentális épület közt — a Kollegiumi ifjuság előtt, annak közvetlen közelében a »szabadság szobor«: mert bár »egy bizottsági tag« urral ismét elismerjük, hogy Debreczenben van több iskola is, de kérjük: kölcsönösségből ismerje el velünk ő is, hogy Debreczenben még mint iskola — a Kollegium viszi és fogja vinni még ezután századokkal is a zászlót és a vezér szerepét szívesen elismerik a többi iskolák is, hacsak a felekezetiesség konkoly hintői az irigység magvait nem vetik az önzéstelen ifju lelkekbe.

Az idegen, ki Debreczenbe szobrot nézni jön, megtalálja ott is, a város központjában s talán még kényelmesebben, mint hanelán a város széle felé kellene valahol keresnie... miként például a luzerni kőoroszlánt, amelyet a Thorwaldsen modellje szerint Ahorn szobrász barlangba véselt be s a mely szolgált talán a mi Marsalkóknak is a debreczeni »Haldokló oroszlán« vésésében modellül — megtalálják, akik művészi alkotásban akarnak gyönyörködni.

Hát, ha kimondta már a város képviselője a határozatot, őszinte örömmel fadjuk mi, a kiknek szintén voltak eszméink és várjuk nyugodtan a végrehajtását.

Tegve ezt »Egy bizottsági tag« ur is ne legyen érzékeny amiatt, hogy

Esküvő után.

A »Debreczen« eredeti tárczája.
Irtá: Yda.

Gyuri, a kisebbik fiu a torkát fajtalta egész délután. Most ott fekszik a rosszul vett gyermekágyon. Neha-néha nyögdecselni kezd, sírni nem mer. Délután is megverte az édes apja, a miért beteg mert lenni.

Pisti künn játszott az utczán lovasdit. A harangozó fia volt a ló. Pisti nagyon meghuzta a száját, a harangozó fia fejbe verte egy nagy darab téglával. Ő a másik ágyon fekszik. Sokkal bátrabb, mint Gyuri. — Elkezdte a bögést, azután megint kifrad.

A picit lány, a csepp Zseni, a bölcsőben fekszik. Egy kis leányt küldött ki az iskolából a tanító ur, hogy a nyöszörgő, kis feregnék gondját viselje.

A kis iskolás lány persze örül, hogy szabadulhat a lecke-felmondástól, de azután kezd megenni a dolgot, felbe hagyja a bölcső tolasát. A kis Zseni var, var, azután elkezd nyöszörgőni, annyival inkább, mert Pisti újra belekezdett egy bögési tourba.

A kettős hangra megjön a Gyuri bátorsága is s mikor a tanító ur elbocsátja az iskolás gyerekeket, egész hangverseny várja a szobában.

A tanító ur először elveri a kis dajkáló leányt, megpalcázza Pisti urfit, ráordít Gyurira, azután faradtan ül le egy székre.

Mióta azt a szegény, beteg asszonyt, a feleséget eltemette, mindig így megy ez. Az asszony akármilyen nyomorék is volt, de gyerekeknek gondját viselte.

Igaz, hogy nagyon jól járt szegény, de

az ő előtte nagy becsülésben álló — de elkésett s zakteknifély a mibicziója. egy általános várakozás kielégítésével, csorbát szenvedett.

—a—r.

Bizonytalanság a kiegyezésben.

A kiegyezésről Bécsből vett hírek még semmi bizonyosságot nem tudnak adni.

A »Neues Wiener Tagblatt« értesülése szerint Széll Kálmán még most sem érintkezett az osztrák kormányval, noha a magyar miniszterelnök mostani bécsi tartózkodásának az a célja, hogy az osztrák kormányval megállapodásra jusson, de hogy milyen közvetítő javaslat alapján, azt még nem tudják.

Még azt sem tudják, vajjon Széll K. kész kompromisszum javaslattal jött-e Bécsbe s vajjon az osztrák kormány fog-e új pro-
piciókkal előállni.

Egyelőre csak az történt, hogy mind a két miniszterelnök megjelent a királynál s jelentést tett a legutóbbi napokban folytatott tárgyalásról.

Azt hiszik, hogy Thun és Széll ma újra megfognak jelenni a királynál és e kihallgatás eredményétől függ, vajjon a két kormány újra fölveszi-e a tárgyalás fonalát. A döntés valószínűleg a jövő hét folyamán fog bekövetkezni.

Bécsi telegráf tudósítás szerint Fejérvári miniszter és Khuen-Hédervári horvát bán Bécsben létét a lapok a kiegyezés kérdésében küszöbön álló újabb tanácskozásokkal hozzák összefüggésbe, holott a bán tegnap átutaztában beteg sógorát látogatta meg.

Fejérvári pedig azért érkezett ide, hogy Sternberg Lipót gr. lovassági tábornoknak, aki mint a Mária Terézia rend lovagja 50 éves jubileumát ünnepli, ő felsége megbízásából, rendkancellári minőségben, a Terézia keresztet nyujtsa át.

Széchenyi Manó gr. aki tegnap meglátogatta Széllt, kurája folytatására ismét Kaltenleutgebenbe utazott.

A felhivatalos Magyar Távirati Iroda jelentése szerint a király hosszabb kihallgatáson fogadta Thun grófot.

A »N. W. Abendblatt« így ír a kiegyezésről:

egy asszony csak kell a hazhoz. Ép, egészséges, aki a munkát is bírja s a gyerekekre is gondot fordítson.

Muszáj, bizonynyal muszáj megházasodni, véli a tanító ur...

Tamássy Oszkár ebéd alatt, a hogy véletlenül a nevelőnőre nezett, arra a gondolatra jött, hogy ilyen uri háznál, mint az övé, három évnél tovább nem lehet egy nevelőnő.

Jó leány, de már nagyon megunt. Mikor ide jött, lehetett vagy 25 éves, most pedig már nagyon is meg kezd látszani rajta az idő nyoma.

Ilyen vén lányért nem érdemes egy féltékeny hárpia veszekedéseit tűrni. Azután, ha néha atjönnek a fiuk, folyton bosszantják, hogy ilyen vén leányt tart a háznál. A két kis lány sajnálói fogja ugyan Ilona néni, na de majd elfeledik egy új néni kedveért.

— Ilona édes, tudod, hogy mióta itt vagy, mindig jó barátod voltam. Az is akarok maradni tovább is. De látod már ideje lesz, hogy a férjhezmenésre gondoldj. Tudod, az idő mulik s jó lesz egy kis biztos zug után nézni. A gyerekek is nőnek, itthon nem sokáig tarthatom őket. Gondolkoztam már rajta. Ez a benczeszegi tanító még egészen fiatal ember... Hogy nem megy özvegy emberhez? ... Hja fiam, nem szabad valogatni. A gyerekek? A te hivatásod úgy is a gyerek nevelés. Bíz ream, én mindent elvégzek...

Benczeszegen mindenki tudta már, hogy a tanító ur házasodik.

Széll tegnap reggel óta itt időzik a nélkül, hogy mindeddig az osztrák kormányval összeköttetésbe lépett volna. Magától értetődik, Széll bécsi tartózkodásának célja az, hogy az itteni kormányval valaminő egyezsége jusson.

Hogy minő közvetítő indítványok alapján történik ez, még eddig homályban van; még az sem ismeretes, hogy Széll kész kompromisszum tervvel jött-e ide, vagy pedig Thun akar-e ily indítványt tenni.

Egyelőre, úgy látszik, semmi más sem történt, mint hogy a két premiér a királynál volt, hogy az utóbbi napokbeli tanácskozásokról referáljon. Feltehető, hogy Széllt és Thunt ma újból kihallgatja a király és attól függ majd, hogy vajjon a két premiér egyenes tárgyalásba bocsátkozik-e egymással. A döntés aighanem csak pár nap múlva lesz meg, de az sincs kizárva, hogy csak a jövő hét elején tudjuk meg az eredményt.

A N. Fr. Pr.:

Az új kompromisszumtervekről különböző verziók vannak elterjedve. Politikai körökben azt mondják, hogy Széll kész a vám- és kereskedelmi szövetségre vonatkozó határidőt egy évvel, tehát 1905-ig meghosszabbítani, hogy ily módon az osztrák ellenvetéseknek élet vegye. Csakhogy az is bizonyos, hogy ha Széll formuláját megváltoztatná, akkor a bankszervezet sem lehetne továbbra is noli me tangere. Hogy pedig Thun gróf a bankszervezettel szemben kifejtett ellenállásáról lemondjon és mégis hivatalban maradjon, az lehetetlen, mert hisz azt tegnap a jobboldali partok képviselői erkölcsi és politikai lehetetlenségnek mondták.

Az osztrák miniszterek és Széll közt az első közös konferencia ma délután lesz. A kompromisszum esélyei persze a döntés előtt folyton változnak. A jelen perczen a meg-
egyezéssel szemben sok az akadály, de a kép folyton változik és Thun gróf mai audenziajától sokan döntő fordulatot várnak.

BELFÖLD.

Az Orsz. közoktatási tanács állandó bizottsága dr. Beöthy Zoltán elnöklésével e hó 6-án tartotta utolsó ülését a nyári időszakban. Ezen az ülésen véglegesen megállapította

Volt is beszéd elég, különösen a jegyzőné kávév uzsonnáin.

— Ugy ám, édeseim. Mindenki tudja az t. Az asszony is tudta, de nem birt a férjével. A nevelőnő csak ott maradt. De meg mást is beszél a világ. A fiatal Tamássy fiuk is átrándultak gyakran.

Persze, mindig van, a ki az efélet besugja. A tanító ur is megtudta.

Nem! Nem lehet az igaz! De különben is mit csináljon? ... Neki muszáj megházasodni! Muszáj azért a három elhagyatott porontyért...

... Meg volt az esküvő. A Tamássy Oszkár négyes fogata röpitette a menyasszonyt új lakásába. Azután mulattak is. A tanító urnak nem volt ugyan semmi kedve hozzá. De hát a vendégek, főként a Tamássy Oszkár kedveért. A lármától a gyerekek se tudtak aludni.

Ugy éjfél körül bement a tanító ur a gyerek-szobába. Ébren voltak.

— Apa — kezdi felénken Pisti — igaz hogy új mamánk van?

— Igaz, gyermekem.

A gyerek egy darabig küzd magával.

— Apa, az az új mama, akit itt az ajtó mellett megcsókolt egy szakálas bácsi? Az a szép, fehér rubás néni? ...

A tanító urnak fejébe tódul a vér. Hát igaz minden? ... Be akar rohanni, hogy megfojtsa azt az embert, aki a kapeza-rongyát kötötte reá s három szerencsétlen árvára! ... azután ráborul a Pisti ágyára s zokog keservesen...

javaslatát a polgári iskola reformjára, melyet haladéktalanul fölterjeszt a vallás és közoktatásügyi minisztertervezet. Az állandó bizottság javaslata szerint a polgári iskola negyosztályú népoktatási intézet, melyhez a három évfolyamu felső polgári iskola csatlakozik szakirányú képzéssel.

A negyosztályú polgáriiskola tanterve a népiskolai oktatást tovább fejlesztve és betetőzve, önmagában is egészet alkot; a háromévfolyamu felső polgáriiskola tanterve pedig a képen állapítottat meg, hogy az oly általános és szakszerű műveltséget adja, amely egyfelől a főiskolai képességet nem kívánó közgazdasági és közoktatási pályákra, másfelől az egyéves önkéntességre képesítsen. A miniszter előleges döntéséhez képest fogja az állandó bizottság kidolgozni a szervezeti és tantervi részleteit, a melyek azután az összes ülés ele kerülnek.

A lefolyt iskolaévben az állandó bizottság a polgári iskola reformján kívül több jelentékeny fontosságú szervezeti ügygyel foglalkozott. Elkészítette az osztott népiskola tantervet s meglette az előkészületeket az osztatlan népiskola és ismétlőiskola tantervének elkészítésére. Szervezeti szabályzatot dolgozott ki a tanítóképző-intezeti tanárok képzéséről, a mely legközelebbi életbeletetését várja. Revidálta a tanítóképző-intezetek és felsőbb leányiskolák tantervét, a melyeknek tárgyalásával az őszi időszakot meg fogja kezdeni. Végül foglalkozott az iskolai szünetek kérdésével, a melyről részletes jelentést terjesztett föl a miniszterhez. Összes ülés a f. iskolai évben nem tartatott; de az őszzel megnyitott ülésszakban több nagy fontosságú ügy fog az összes ülés döntése alá kerülni.

Munkanélküli aratók. A már rövidebb napok mulva bekövetkező aratást illetőleg, az ország minden részéből a legmegnyugtatóbb hírek érkeznek. Mint már írjuk: a földművelésiügyi miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, melyben meghagyja, hogy írják össze mindenütt a munka nélkül maradt aratókat s távirati úton jelentsek be nála. — A munkás igazolványokat az aratók az idén még ott is kiváltották, a hol azt tavaly megtagadták, így p. u. Békés megyében, a szocialista földművelők főszékében. Mint tudósítónk írja Békés megyében 2371 arató van munkanélküli. Csak magában Endrődön 1500 munka nélküli arató volt. Ezek érdekében Barahás Béla képviselő közbenjárt a földművelésiügyi miniszternél, a ki már intézkedett is, hogy az önhibájukon kívül munka nélkül maradt munkát kapjanak. Csongrád megyéből 520 munkanélküli aratót jelentettek be, Hevesmegyéből 816-ot. — Csanád, Bács, Temes megyékben aránylag kevés földműves van munka nélkül. — A földművelésiügyi miniszteriumbeli munkás osztály különben állandóan működik munkanélküli aratók és munkások közt a munkaközvetítésen.

KÜLFÖLD.

Oroszország és Anglia. A „Novoje Vremja” vezércikkben reprodukálja a Timesnek azt a jelentését, amely az orosz-kinai banknak a kínai vasutépítési tervet kifejtett működéséről szól és azt mondja, hogy ha a Times közleménye megfelel a valóságnak, csak örülni lehet az orosz-kinai bank haladásának és sajnálni kell, hogy nincs épp oly erélyes orosz-perzsa bank is, mert az orosz vasúti vállalkozók, noha a perzsa kormánytól már régen kaptak concessziókat, eddig nem építettek vasutakat, hanem halogatták a végrehajtást. A Novoje Vremja azután a Pol. Corr. legutóbbi atheni levelének a tartalmát, továbbá a berlini Post és a Kölnische Zeitung jelentéseit közli, amelyek az angoloknak Perziában való előnyomulásáról, továbbá Oroszországnak Dél-Persziában és ázsiai Törökországban való téltenségről szólnak és végül ezt mondja:

Hogy mindez csakugyan így van-e, vagy túlzott-e az a mit Oroszországnak Kinában való tevékenységéről és Perziában való téltenségről írunk, nem sokat nyom a latban. Ellenben fontos cz, hogy Kinában és Perziá-

ban való befolyásunkra nézve, amely a szomszédságnál fogva megillet, nincs teljes egyetértés és harmonia és könnyen felejtjük, hogy politikai befolyásunk érdekében teljes cselekvési szabadságra kell törekednünk Dél-Perziában s hogy az ottani angol befolyás ellen való reális ellenállás lehetőségének biztosítása épp oly fontos feladat, mint az, a melyet az orosz-kinai bank végez. Ez a feladat különben közelebb van s megoldásának alapja már rég elő van készítve.

A jászvárosi antisemita fosztogatások ügyében a következőket írják a „Kell. Ért.”-nek:

A birói vizsgálat a fosztogatók és a fosztogatásban részt vett egyének ellen látszólag folyamatosan van ugyan, valójában azonban megtörténik minden, hogy a gyalagos pusztítás rendezőinek ügye elúszolassék. Ez közös érdeke az ellenzéknek is, a kormány-pártnak is, mert a rendezők előkelő szerepet játszanak a közéletben. Hiszen Gratianu, a jászvárosi kerületi főnök és Csanánan rendőrprefektus részt vettek az antisemita négygyűlésen, melyből a menet fosztogatásra indult, az ellenzék részéről pedig ott volt a fosztogatás színhelyén Marzeszku ügyvéd, egy volt miniszter, a szabadelvű klubb elnöke, aki a fosztogató tömeg közt jart-kelt s a fosztogatóknak megígérte, hogy bántódások nem lesz. De a bukaresti „Voinea Nationale” megerősíti azon tenyt is, hogy még a jászváros felelős biróság főügyésze is a fosztogatást végig nézte és az embereket azzal buzdította:

— Ném történik semmi bántódástok, csak előre!

Oly tény, melyet eddig meg nem czafoltak meg. — A fosztogatók több mint 1000-en voltak. Le azonban csak 130-at tartóztattak, köztük többször büntetett egyéneket, a kiknek szolgálatait konzervatívok és liberálisok egyaránt igénybe szokták venni. Az eljárás velük szemben ugyanaz lesz, mint volt a két évvel ezelőtt Bukarestben lefolyt zsidó zavargások részesei ellen, a hol a forma kedvéért a büntetést végig tárgyalták, a rendezőket azonban büntetlenül hagyták.

Egyház fegyelmi szabálytervezet.

(Folyt. és vége.)

13. §. Közérkölcstiséget veszélyeztető bűnök, (a parázsnaság, részegeskedés, csalás, lopás, uzorászkodás, kártyázás, káromkodás, verekedés, hamis esküvés.)

a) A ki parázsnaságban vétkesnek találatik akár férfi, akár nő legyen, első ízben a presbyterium elnöksége, második esetben a presbyterium előtt megintendő s ha a javulásnak még ekkor sem adná jelét, az egyházi tisztség viselésétől eltiltattik, sőt a gyülekezetnek jogában áll a presbyterium javaslatára az illetőt az urasztalától mindaddig eltiltani, míg rendetlen életével nem szakít.

Ki valamely nőt, házasság ígérete mellett teherbe ejt, kötelessége ígéretét beváltani, vagy ha ezt már fennálló házassága miatt nem tehetné, köteles a gyermek és nő tartásáról gondoskodni, de még ez esetben is eltiltandó bármely egyházi tisztség viselésétől s kivétel csak arra nézve teendő, a ki a teherbe ejtett nőt törvényes formák között hitvesévé teszi.

A teherbe ejtett nő egyházfegyelmi kereset alá vonása azonban csak azon időben fogantatható már, midőn az illető a gyermekágyból felkelt.

A kéjenczek, kéjhögyek, bordélyházat tartók a gyülekezetben meg nem tűrhetők, ha tehát ilyenek volnának s megjobbulni nem akarnának, a gyülekezet kebeléből a presbyterium előterjesztésére a gyülekezet, illetve az egyházi hatóság által kitaltattak.

b) A részegeskedők, korcsmákat járók első ízben a presbyterium elnöksége, majd az egész presbyterium előtt megintendők, ennek eredménytelensége esetén az egyházi tisztség viselésétől eltiltandók, a javíthatatlanok az év nagy ünnepén a presbyterium javaslatára a gyülekezet által az urasztalától eltiltathatók.

c) Csalás, lopás, uzorászkodás, sikasztás:

kik magukat csalással, lopással, uzorászkodással bélyegzik, egyházi tisztségeket nem viselhetnek, ismételt esetekben az egyházi tegyelem magasabb büntetése alá is vonhatók.

d) Kártyázás:

ki nyereségvágyból üzi a szerencsejátékot s ennek folytonos gyakorlása által pusztítja a családi vagyont, ugyanazon büntetéssel sújtandó, mint a részegeskedők.

e) Káromkodás:

a presbyterium és minden egyháztag kötelessége örködni a felett, hogy Isten neve szentségtelenül senki által ne említtessék, illetőleg az ő neve káromlásra, vagy átkozódásra ne használtassék. Az ezen szabály ellen vétők a presbyterium elnökségének bejelentésén, első ízben az elnökség, második esetben a presbyterium által dorgándók meg. Kik magokat a gyakori Isten káromásokkal megbélyegezték, egyházi tisztségre nem alkalmazhatóak, sőt a gyülekezet által a presbyterium bejelentése alapján az urasztalától is eltiltathatók.

f) Verekedés:

kik családjukban, vagy bárhol is garázdálnak, veszekedőknek, verekedőknek találtatnak, a presbyterium elnöksége által megdorgándók, ismétlődés esetében presbyterium elé allitandók s javulásra, természeti gerjedelmük megfékezésére figyelmeztetendők, — további makacsság esetén az egyházi tisztség viselésétől, sőt a gyülekezet által az urasztalától is eltiltathatók.

g) Hamis esküvés:

a hamisan esküvők ugyanazon egyházi fenyíték alá esnek, min az Isten káromlók. 14. §. Tévtanok terjesztői.

Oly gyülekezeti tagok, k'k vagy az ev. ref. egyház hitgazságai, szertartásai tekintélyének lerontására irányuló, vagy a fennálló társadalmi rendet felforgatni törekvő s ezzel osztálygyűlölséget szító tanokat terjesztenek, egyházkereset alá vonandók s első ízben a presbyterium által megdorgándók s a tévtanok terjesztésének abban hagyására utasítandók, ha ennek kívánt sikere nem lenne, a gyülekezetnek bejelentendők s ennek véleményezése alapján az egyházmegyei hatóság által az ev. ref. egyház kebeléből kirekesztendők.

Az egyházból kirekesztettek csak a teljes bűnbánat és megtérés bebiztosítása után vehetők fel újból a gyülekezet által, illetőleg ennek partoló felterjesztésére az egyházmegyei hatóság által az egyházfegyelmi kebelébe. Az urasztalától eltiltottak csak a gyülekezet beleegyezése mellett járulhatnak ismét oda s mindkét eset a gyülekezetnek szószékből tudomására hozandó. Az egyházi tisztségtől való eltiltás, bár a presbyterium jogkörébe tartozik azonban ennek esetei is a gyülekezetnek minden előforduló alkalommal tudomásvétel s alkalmazkodás végett bejelentendők.

Levelek.

A mi városunk

A legutóbbi városi közgyűlésen többek közt a napi díjasok alázatos instanciáját is tárgyalta a törvényhatósági bizottság.

Azt kérték ezek a szegény emberek, hogy a nemes város szíve hajoljon egy kissé felejük s, és adja meg azt a pár frnyit fizetésjavítást melyről abban a szépen megfogalmazott s remekül írott folyamodványban szó volt. Több bizottsági tag méltányosnak is találta a kérelmet, s felszólásával támogatta is a díjnokokat. Azonban a többség, mely mint valami kényszer-zubbony csavarodik körül a város testén mindent elkövetett, hogy a méltányos kérelmet leszavazza.

Mondanunk sem kell, hogy ez könnyen sikerült. De hát ki is törődik azokkal a szegény díjnokokkal? Senki! A kinek nem tesz lépjen ki a város szolgálatából, akad helyette ember elegendő.

Hát tisztelt bizottsági ülés ez bizony ném jól van. Debreczen városához, mely egyik jelszavául a humanizmust vallja, ilyen határozatok nem méltók.

Hogy nézheti azt intelligens ember nyugodtan, hogy 30—40 családos ember, kinek még's pozíciót kell elfoglalnia a maga osztályában, a ki nem járhat mezitláb és lyukas nadrágban, a kinek esetleg gyermekeit is taníttatni kell — nyomorog és ehez.

Az az emberi érzület, melynek el kell a sziveket töltöni, nem lázad fel ilyenkor, nem tiltakozik hangos szóval az igaztalanság ilyenforma nyilvánulása ellen?

A logikus replikáció azt feleli reá, hogy a fizetés emelésre nincs alap. A sziv azonban hangosan kiálja, ha nincs alap, teremteni kell reá. Az egész nem kerül nagy fáradságba, ha a közvilágítás őrve alatt százezrek vándorolnak az augsburgi légszesz gyár utján külföldre irtóztatós sok pénzének kell lenni a városnak, tudhatná segíyezni a dijnokokat.

Ezek a szegény emberek megérdemelték volna, hogy legalább egy bizottság elé utasítsák kérésüket, mely azt jobban megfontolta volna. Ámde még ennyi eredményt sem értek el.

Csodálkozhatunk-e azután, hogy a segéd és kezelő személyzet tagjai nem dolgoznak elég erővel, de csodálkozhatunk-e főleg azon, hogy a szocializmus mind jobban tért hódít.

Annak tanai legalább biztatnak a humanizmus-al, de a mi városunk még csak érteni sem akarja.

Pedig eljön az idő, mikor feltétlen meg kell adni a jogos kívánságokat, mikor majd hiába sopánkodunk a »hatalmas summa« miatt.

A főispán és polgármesteri bölcsesség keserű gyümölcseit fanyar ábrázattal fogják majd a város polgárai élvezni.

De már akkor késő lesz s idejét mulja a sopánkodás és siránkozás.

Körözi.

Táviratok.

Kihallgatás a királynál.

Bécs, június 7. Ő felsége ma delután 3 órakor K a l l a y közös penzügyminisztert fogadta, aki azután G o l u c h o v s k i gróf közös külügyminiszterrel konferált. Együtt megjelentek a magyar miniszteri palotában és S z é l l -el sokáig tárgyaltak. Azt következtetik ebből, hogy a királyközvetítő szerezpelel biztalmegököt.

A párisi események.

Páris, június 7. A Havas-ügynökség jelenteti: Dupuy miniszterelnök ma délelőtt a szenátus és a kamara republikánus csoportjait fogadta. A miniszterelnök és a küldöttség tagjai a politikai helyzetről beszélgetve annak a meggyőződésüknek adták kifejezést, hogy a helyzet rendkívüli éberséget követel. Dupuy biztosította a küldöttséget, hogy a kormányt mindenkor a köztársaság érdeke vezeti.

Az a híresztelés, hogy az orleansi herceg Párisban van, teljesen valótlan.

Páris, jún. 7. Az Elysee-palotába egyre érkeznek táviratok és feliratok Franciaország minden részéből és a külföldről, Valamennyi tisztelettel és rokonszenvenesen üdvözi az elnököt, a ki ma délelőtt az angol királynőtől is kapott táviratot.

Dreyfus hazahozása.

Páris, jún. 7. A S f a x czirkáló hajó vasárnap, június 11-én indul el D r e y f u s kapitánnyal, hogy őt Franciaországba visszahozza. A Sfaxot, mely II. osztályu czirkáló, 1884-ben bocsájtották vízre. Parancs-

noka Coffinières de Nordeck kapitány, a ki épp mint Dreyfus, az Ecole polytechnique tanítványa volt. Az Üdv szigetétől Brestig 15 napig tart az út.

A pestis

Bréma, jún. 7. A Szeze-csatorna igazgatóságának itt közlőportalt jelentése szerint a pestis Egyiptomban megszűnt.

Walsin Eszterházy kiadatása.

Páris, jún. 7. A Libre Parole azt a hirt hozza, hogy Anglia hajlandó E s t e r h á z y t k i a d n i és pedig az unokaöccse, E s t e r h á z y K e r e s z t é l y által ellene emelt vád következtében.

Dreyfusné, férje elébe megy.

Páris, jún. 7. D r e y f u s n é június 20-án megy Brestbe. Hogy gyermekei is elkísérik-e, még bizonytalan. Reméli, megengedik neki, hogy férjét az arzenálban lassa. Penzée csendőrkaditány kíséri Dreyfust Rennesbe. A pályaudvar közelében már dolgoznak a zarka elkészítésén.

Puskin emlékezete.

Pétervár, jún. 7. Az orosz távirati ügynökség jelenteti: Ezé-z Oroszország ma ünnepli Puskin születésének 100-ik születésnapját. A lakosság minden rétegeinek részvétele nemzeti ünneppé avatja ezt a napot, a melynek megünneplésében nemcsak a főváros, hanem a kormányzósági és kerületi székvárosok, sőt a falvak is részt vesznek. A császári intézetek, az összes iskolák az egyetemektől a népiskoláig, a községi képviselők, egyesületek stb. nagy összegeket gyűjtöttek, hogy alapítványok, könyvtárak, iskolák stb. alapításával aldozzanak a legnagyobb orosz költő emfékének. A lapok pártkülönbőség nélkül lendületes ünnepi cikkekkel közölnek. Külföldről is számos küldöttség jött Pétervárra a Puskin-ünnepre.

H I R E K.

R. Serfőzi Zseni öngyilkos lett.

Rolly-Polly megbalt, Rolly-Polly nincs többé. Nem fog énekelni, nem fog táncolni soha, ott fekszik a ravatalon, fehéren, hidegen. Ragyogó arcával, mosolygó ifjúságával, vidám kacajával mintha most is látnók . . . . . Tegnapi még mulatott vidám társaságban, azután ki tudja, mi történt a lelkével, avval a szertelen, idegesen üzött bohém-lélekkel? . . . Egy hirtelen indulat-roham, egy váratlan kétségbeesztő érzés, egy rémes, titkos pillanat oda dobta a halál karjai közé.

Tíz óra tájban délelőtt hevesen és hosszan szólalt meg a szerkesztőség telefon-csengetője. Egy hirt telefonált valaki: R. Serfőzy Zseni a z éjjel Nyiregyházán felakasztotta magát, meghalt. Több adat nincs . . .

Nem tudunk, nem akartunk binni a rémitő híreknek, mely rövid idő alatt az egész várost befutotta. Szerkesztőségünkben egymást érték a tudakozók s a telefon is állandóan le volt foglalva.

Fel tizenkettőkor küldtünk táviratot a Nyiregyházára s delután megjött a rövid válasz, hogy az ö n g y i l k o s s á g h i r e i g a z . . .

Kedvencze volt a debreczeni közönségnek, igazi művésznő, jó feleség . . .

Mi birta rá a végzetes lépésre, azt tán csak azok az igazi lélekbuvarok tudják, kik képesek behatolni a művész-lélek csodálatos, misztikus világába, a mely olyan hamar elborul . . . Melyeséges bánatban, gyászban hagyta a hű férjet, a szerető pályatársakat s mindazokat, kiket művészetével valaha gyönyörköd tetett. . . . .

Adjon enyhülést a gyászolóknak a végzet elhárítatlan akaratában való megnyugvás! . . .

* **Június 8.** Ma van 32 esztendeje, hogy Ferencz Józsefnek, a legalkotmányosabb uralkodónak homlokát érintette Szent István koronája: Annak az ősi ereklyének, a minden jogok p a l l a d i u m á n a k e g y é r i n t é s e m i n d e n m a g y a r — ember előtt az ország első emberévé, sérthetlenné tette őt. Harminczkét év nagy idő, szinte egy emberöltő. Ha visszapillantunk, látjuk a mi öreg ősz királyunkat mint délceg ereje teljében levő férfiut, látjuk mellette azt a csodaszép fiatal asszonyt, a mi patrónánkat, akire már csak méla búval, mely szomorúsággal emlékezhetünk. Ki gondolta volna ezt akkor? Milyen kifürkészhetlen a végzet! . . .

* **Szele György Debreczenben.** A »Debr. Ellenőr« ma reggeli száma nagy betűkkel hirdeti hogy Szele György ur (t. i. a bakonszegi lelkész) Debreczenben van és itt a maga »aranyzásúsgával« temetést végez. — Majd reklámot csap mellette és végre kesereg, hogy a debreczeni »Kálvinista közösség« régi kedvenc papját (?) nem tehetette ismét a magáévá, mert meggátolta azt az egyházzal mit sem törődő konokság. Ha Szele urnak az ilyen tetszik, nekünk kifogásunk nem lehet ellene. Azt azonban vissza kell utasítanunk, hogy az ő debreczeni papsága holmi konokságon tört volna meg. Az igazság az, hogy Szele ur ellenfele törvényesen választott meg, ő meg törvényesen bukott meg, a melyen nem segíthetett ama bizonyos felebbezgetes sem. — A mi lapunk tegnapi számábaa is megjelent Szele ur érdekében egy kis adag reklám. Erre nézve kijelentjük, hogy ez a szerkesztő tudta és a segédszerkesztő beleegyezése nélkül történt. Becsüljük annyira a Szele ur papi voltát, hogy ilyen dobveréstől megkíméljük.

* **Az oratoriumi emléktábla.** A főiskola ifjúsága mint tudva van, emléktáblával szándékozik megjelölni az 1949 évi országgyűlés színhelyét. K u n Béla J. S. E. fardozott azon, hogy az eszme testet öltön. — Élénk levelezésben állott M a d a r á s z József veterán képviselőnkkel, ki az eszmét kezdetől fogva melegen felkarolta. Tegnapi ismét irt Kun Bélához egy meleghangu levelet, melyben azonban már sajnálatát fejezi ki hogy a leleplezés elmarad. — Nem akarja az elmaradás okát kutatni, annyit azonban kér, hogy e l ő b b i k i j e l e n t é s e i t, melyet a leleplezés miatti örömeiben tett, tekintsek nem mondottaknak. A magunk részéről is méltányoljuk a lelkes honfi elhatározását s őszintén sajnáljuk, hogy a leleplezés elmarad. Reméljük azonban, hogy legkésőbb novemberben be lesz illesztve az oratorium falába az emléktábla, mely egyszersmind a debreczeni ifjúság kezeletét is hirdetni fogja.

* **Egy halott exhumálása.** A hatvan-utczai temetőben ma d. u. 2 órakor exhumálás volt. I l l é s József sirját bontották fel, ki állítólag gyilkosságnak esett aldozatul. A kir. törvényszék újabb vizsgálatot indított ebben az ügyben s ennek eredménye lett a mai exhumálás. A sir felbontásánál ott voltak a hatóság képviselőiben V é g h Gyula és dr. Szentpály, a törvényszék részéről pedig Szalay vizsgálóbíró és dr. Isoo törvényszéki orvos — A z e x h u m á l á s megtörtént, a bolttestet a sir szélén boncolták fel, de a boncolás eredményét s az orvosi véleményt a bűnügyi vizsgálat érdekében titokban tartják.

* **Bántalmazott rendőr.** Ismeri mindenki a második kerület eljáróját Botost. Jöküdv rendőr, a ki nem szokott bántani senkit sem. Tegnapi mégis olyan helyzetbe került, a mi felette kritikus lett rá nevezte. Egyik ven-

példő evő
a mint a
ladt, meg
szetes, ho
M o l n á
hogy se
ott a szeg
Csak nag
kerületi
köztette
nébe, be
dás bünte

* **B**
irjak teg
állásáról
magasabb
zetközi g
külföldi p
szilárd vo
járás dac
mint a ké
tözsden a
beri hatar
ugy hogy
aratás ut
huza arát
milyen a
zák, hogy
Oroszors
tett igen
vallalkozá
rosz arát
emelte.

* **T**
rek men
darab sz
gasztani,
szolni. Há
a sinen e
S z a l a
huzapiaco
ez alatt
lővónat j
előkerült
huzi nem
kényszerít
módra ke
ták, Szala
nat pedig

* **E**
nyert fels
jöléső pár
magyar d
»Nádfede
czíműek
kiadását
szinten sa
meg s elő
pénzek cz
pedig, ho
felől tájé
lius 1-ig,
is kérem
megrendel
zető után
Kiváló tisz
ismert né
ben felhí
szövegűl
közölni fo

* **A**
Aron-féle
a pádime
súlyedő s
Sándor és
munkas u
zuhant a
két téglá
oldalfal h
zuhant az
lebontott
járókelők
A két mu
tötte be.
Gyula h.
gatta ók

* **V**
cza 56-ik
súlyu kő
majd agy
tulajdono
karu tet

példő evőeszköz tisztítója Molnár Ferenc a mint a II-ik kerületi kayitanyság előtt elhaladt, meglökte a kapuban álló Botost. Természetes, hogy Botos rendre utasította. — Molnár Ferencnek ez annyira zokon esett hogy se kérdett se hallott hanem neki rontott a szegény rendőrnek s fojtogatni kezdte. Csak nagy nehezen tudták lecsendesíteni. A kerületi biztos a hősködő Molnárt megkötöztette s átvitte a kir. ügyészség börtönébe, beadta a panaszát, s így Molnár példás büntetésben fog részesülni.

* **Emelkedik a buza ára.** Budapestről írják tegnapi kelettel: A külföldi vetések állásáról szóló kedvezőtlen jelentések nyomán magasabb árak kezdenek érvényesülni a nemzetközi gabonaüzletben. Az összes mértékadó külföldi piacokon a gabona irányzata nagyon szűk volt, Budapesten pedig a kedvező időjárás dacára, az októberi buza ára ép úgy, mint a készbuzáé, fokozatosan emelkedett. A búzsdén a készáru 10 krral drágult, az októberi határidő pedig elérte a 9 frtos árfolyamot, úgy hogy most a budapesti gabonabúzsdén az aratás után, illetőleg októberben szállítandó buza árát épp oly magasra taksálják, mint a milyen a készbuza. Berlinből azt táviratozzák, hogy az ottani gabonapiacra a Dél-Oroszországból és a dunai államokból jelentett igen szomorú termésjelentés fölkeltette a vállalkozási kedvet és a szeptemberi buza és rozs árát 1 és fél illetőleg 2 és fél márkával emelte.

* **Taliga a lóvonat előtt.** A rozsz nyelvek mende-mondája szerint a lóvonatot egy darab szurokkal is úgy a sinhez lehet ragasztani, hogy a gebe nem képes tovább vonszolni. Hát akkor mit csináljon a lóvonat, ha a sinen egy valószínű debreczeni taliga áll? Szalait taligás megállította a lovat a buzapiacra, hogy itason. A taligát ott hagyta ez alatt a lóvonati sinen. Természetesen a lóvonat jött, latott és — megállott. Ekkorára előkerült Szalait is, de a taligát elhuzni nem volt hajlandó, sőt midőn erre kényszeríteni akarták, ellenszegült és rémitő módra kezdett káromkodni. A taligát elhuzták, Szalait bevitték a rendőrséghez, a lóvonat pedig büszkén csörtetett tovább.

* **Előfizetési felhívás.** Több oldalról nyert felszólítás folytán s felváltorítva azon jóleső pártolás által, melyben eddig megjelent magyar dalaim s azok között különösen a »Nadfedele kis házikóm« és »Felednélek« címűek részesültek, ismét újabb négy dalom kiadását tervezem. A dalok zongorára átírva szinten saját szerzeményű szöveggel jelennek meg s előfizetési áruk 1 forint. Az előfizetési pénzek czimemre Debreczenbe küldendők és pedig, hogy a kinyomatandó példányok száma felől tájékozva legyek, legkésőbb folyó évi július 1-ig, mely időpontig jelen ívet az esetben is kérem hozzám juttatni, ha azon semmi megrendelés sem történik. Gyűjtőknek 5 előfizető után egy tiszteletpéldánnyal szolgálok. Kiváló tisztelettel Dóczy József. Az előnyösen ismert népdalszerzőre nincs szükség különösebben felhívunk a közönség figyelmét. A dalok szövegét szolgáló versekből egy párt legközelebb közölni fogunk.

* **A lebontott ház veszedelme.** Az Áron-féle öregház lebontásakor tegnap d. u. a pádimentum az oldalfal kidőlése miatt lezuhant s az ott dolgozó két munkás, Balogh Sándor és Kepics Mihály megsérültek. A két munkás ugyanis a lerokkadt pádimentummal zuhant a földszintre s a kidülő oldalfal egyik téglája sebesítette meg őket. Maga az oldalfal hatalmas robajjal nagy port kavarva zuhant az új bérház felé eső részre, de a lebontott ház gondosan van elkerítve s így a járókelők közül nem is sérülhetett meg senki. A két munkás sebeit Szentpályi Béni dr. költötte be. Mindketten azonnal megjelentek Végh Gyula h. főkapitánynál, aki nyomban kihallgatta őket.

* **Veszélyes kődobás.** A Széchenyi-utca 56-ik sz. ház udvarára egy fél kilogramm súlyú kő darab repült be ma délelőtt, mely majd agyonütötte Goldstein Mór, a ház tulajdonosát. A rendőrség nyomozza az erős karu tettest.

* **A debreczeni csodadoktor áldozata.** Tápai Mihály a debreczeni csodadoktor ellen újra vizsgálatot tettek folyamatba; az a nehéz gyanu merült fel elleni, hogy az általa készített orvosságtól egy szegény öreg asszony örök álmra hunyta le szemét. Pár nap előtt halt meg ugyanis a boldogfalvai utcán özv. Szilágyi Peterné Szabó Maria, akit Tápai Mihály, a Debreczenből kitiltott csodadoktor kezelt. A halottkémi vizsgálatot teljesítő kerületi orvos előtt gyanus körülmények tüntek fel, nyomban jelentést tett a rendőrségnek, a mely a Tápai által rendelt orvosságokat mind elfoglalta s valamennyit fgyelmézteti. Tegnap halgatták ki a rendőrségnél Tápai Mihály, úgy szintén több tanú s a vizsgálat befejeztével az összes iratokat át teszi a kir. ügyészséghez.

* **Ilyen nagy melegben.** Nagy József ismert csavargó nagy mértékben bezedett a pálinka falból. Így júniusban különben is nagy meleg lévén, Nagy József majd meggyuladt a hőségtől. Segíteni akarván magán, megakarta közelíteni azt az edes, könnyű állapotot, melynek szuperlatívuma az a teljes kosztümentelenség. Történt pedig ez nappal és a főutcán, mely körülmény miatt aztán Nagy József a rendőrség kezébe került.

* **Csolnakázó-egylet.** A csolnakázó-egylet tavában ezután nem csak a békák rendeznek kedélyes mulatságot, mint eddig, hanem az egylet rendezősege is, a mennyiben máttól kezdve a vizen egytől-egyig mind egészen új csolnakok, sandolinok és regatták vannak számszerint 22 darab 65 egyén befogadására, vagyis a tavon annyian himbálózhatnak egyszerre. A kikötő egészen modernszerűleg van berendezve és a külső csarnok táncsteremmé átalakítva. Minden héten Szerdán, Szombaton és Vasárnap délután nagy regattázás, a mire a csolnakázni vagyó közönség figyelmét felhívjuk. Laczi konyha, fonatos stb., kuglizó, kitűnő tisztán kezelt bor, márcziusi üveges sör és cigány zene a fent nevezett napokon rendezve lesz. A megnyitási ünnepély vasárnap június 11-én d. u. 4 órakor veszi kezdetét. A rendezősege.

* **Az örökségsikkasztó ügyhöz.** Nagy Mártonnak, a kadarkuti miliomosnak holttestét tegnap exhumáltak és felboncolták. A boncolás megállapította, hogy Nagy Márton agyszélhűtésben halt meg. A vizsgálóbíró tegnap Rózsás ügyvédet, Perczel törvényszéki bírót és Szijegyi irnok nejét is kihallgatta, a kiknek vallomásából a 130 ezer frtos beteti könyvecské elikkasztására vonatkozó vád megerősítést nem nyer. A vizsgálatot folytatják.

* **Gyermekek jelmez estélye.** A Bika szállodában szombaton este tartandó gyermek jelmezbál iránt széles körben nagy érdeklődés uralkodik. És nem is ok nélkül, mert kedvezőbb és gyönyörködtetőbb csoportot, mint a hol sok edes apró gyermek különféle jelmezen tánczolja a legszebb tánczokat, kívánni is alig lehet. Mivel az estélyre külön meghívó nincs, bizonyára sokan sietnek, hogy a kedves mulatságon részt vegyenek.

* **Jégeső.** Apatinból jelentik, hogy ott folyó kő 5-én este iszonyu jégvihar dühöngött mely körülbelül fél óráig tartott. Diónagyságu, sőt még ennél is nagyobb jégdarabok estek. A jégeső Apatin köröyékén az egész termést teljesen elpusztította. A kár nagysága megbecsülhetetlen.

* **Színészházasság.** A kolozsvári Nemzeti Színház két tagja lép a napokban az ol-tár elé Nagyváradon, hogy elmondják egymásnak a holtomiglant. Iványi Antal szombaton esküszik örök hűséget a bájos Vásárhelyi Vilmának. A polgári házasság megkötése után a barátok templomban lesz az esküvő. Tanukként Bölöny József intendáns és Follinus Aurél igazgató fogják szerepelni a házasságkötésnél.

* **Olympia mulatóban** holnap pénteken a Gambrius sörcsaruok sas utcai helyiségében a Batison testvérek jutalomjátéka lesz.

melyre előreláthatólag igen nagy közönség fog megjelenni, a mennyiben nagyon változatos és élvezetes teljes új műsorral fogják a közönséget szórakoztatni.

* **Elcserélt kalap.** Pávay Gyula polgári biztosnak, a második kerületi rendőrhivatalnál valaki elcserélte kemény fekete »P. Gy.« monogrammos kalapját egy hasonló kemény kalappal. Pávay biztos kéri az ill-tőt a kalap visszacserelésére.

Az udvarias történetirő,

— Vig történet. —

Debreczen, jun. 7.

Kedves történetet irnak Berlinből, a melyet nálunk szívfájdalommal olvashat el minden jókábátu férfi, a ki a villamoson kötelességének tartja udvariasan átengedni a hölgyeknek a helyét.

Tegnap délután a berlini közuti villamos vasut egyik kocsijába egy elegáns uri asszony ugrott fel. A kocsi zsúfolva volt s a hölgy hiába keresett ülőhelyet. Az ősz történetirő, Mommsen észrevette az uri asszony zavarát, s a római történet világhírű, agg buvára olyan ruganyosan ugrott fel a helyéről, mintha egy most felalált ó-latin felírást nyujtottak volna f leje.

De a hölgy az ősz férfit nem akarta megfosztani a helyétől. A tudós szinte megaprehendalt a gyöngéd figyelemért. Mosolyogva mondta a hölgynek:

— Egy férfi soha sem lehet olyan öreg, hogy a hölgyekért ne hozhasson ilyen »pró áldozatokat«.

Eddig volt Berlinben. Nálunk ez a szcéna egészen másképp játszódott volna le, ha ugyan akad még valaki Budapesten, a ki a villamoson, udvariasan felugrik a hölgyek előtt. A Bathory-utca sarkán — mondjuk, hogy ott, de mindenütt szakasztott így esik meg — aranylánczos, gyémánt függős, nagy fekete szemű, suhogó selyemruhás hölgy száll fel a villamosra. A drótajtó felett ott lóg ugyan a tabla, hogy:

MEGTELT.

de ez cseppet sem ejti zavarba. Egyszerűen felretolja maga elől a »csöcsel ket« s betakodik a zsúfolt kocsiába, a melyben egy tüt se lehetne leejteni.

Várakozásteljesen, de leirhatatlanul prepotens tekintettel körül néz. Semmi hatás. A kocsi jobbára asszonyok ülnek meg idősebb férfiak. Fixirozni kezdi az egyiket. Ez érzi a dühös pillantást, egy ideig kinéz az ablakon, az óralánczával játszik, de aztán kellemetlenül feszkelődni kezd.

Végre feláll, s fájdalmasan tekintve a helyére, a hol az egész napi terhes lőtás-futás után kipihenhetne volna magát, felajánlja az álló delnőnek.

Önagysága csak erre várt. A fejét meg sem biczenti, letelepedik nagy göggel, aztán félhangosan odaböki a szomszédnőjének:

— Tudtam, hogy ez a csuf vén najom mégis csak feláll!

Tessék elhinni, hogy a fotografia teljesen élethű. S Mommsen, a kiváló történetirő, ha véletlenül a budapesti villamoson járna néhányszor nyugati pályaudvartól a közvágóhidig, de hogy kerekedett volna fel a helyéből. Azóta rég belépett volna abba az egyesületbe, a melynek alakuló gyűlésére most körözik a fővárosban a meghívókat s a melyet azok alakiának meg, akik — nem állnak fel a villamoson a hölgyeknek.

Rigó Jancsi meghalt.

Kairó, jun. 6. Rigó Jancsi tegnap meghalt pestisben.

Rövid táviratot kaptunk tegnap délelőtt a Fáraók ősi városából Kairóból, a mely Rigó Jancsi halála hírért jelenti. A távirat nincs aláírva, tehát a hír meg megerősítésér

szorul. Ha megfelel a valóságnak a szomorú jelentés, akkor elmondhatjuk, hogy a század egyik legszenzációsabb szerelmi regénye ért véget.

Ezernyolczszázkilenczvenhat december 23-án járta be az egész világot az első távirat, a mely jelentette, hogy Chimay-Caramon József herczegnek, a volt beiga miniszterelőök fiának felesége, a viruló szépségű huszonhárom esztendő Ward Klára megszökött egy Rigó Jancsi nevű magyar kzigányprimással, a kivel Párisban ismerkedett meg. Eldobta a cigányért hercegi koronáját, elhagyta két kis gyermekét, odadobott urának öt milliót s követte a barna legényt Magyarországra.

Természetes, hogy Rigó Jancsit és Chymay herczegnét megintervjuáltak s akkor kiderült a regényes szöktetés története és a kzigányprimás multja. Rigó Jancsi 1858-ban született a fehermenyer Pakozdon, a hol édesatyja közönséges vályogvető, kaszás cigány volt. A fiu, mint aféle naplopó, ökalandozott szárazfajával a vidékre. Egy alkalommal a híres Barcza József, vagy nepszerűbb nevén Szimpicius Lovasberényben hegedűt bandájával a Cziráky-palotában s a kis Rigó is ott járt akkor. Barcza megsínálta, fölvette bandájába, a melynek első hegedűse lett néhány év alatt. Meg is házasodott, elvette a primás tizennégy esztendő Mariska leányát. Szimpiciussal Budapestre került s a többi közt az Opera-kavéházban játszott s a Csárdás-balletben is ő hegedült a színpadon.

Öt évvel ezelőtt Párisba ment Rigó Jancsi és szép barna feleségével a Rue D'Hauteville 12. száma alatt lakott. A Paillard-féle előkelő étteremben hegedült a maga bandájában, a melyet egy gazdag lengyel magnás, Jabonovszky herczeg szerzett neki. Egy év alatt huszezer frankot takarított meg. Késő őszszel 1895-ben elegáns házaspár jelent meg az étteremben: Chymay-Caramon herczeg és felesége. A ragyogó szépégű asszony Páris királynője volt akkor, sokat be-zeltek kénye viszonyairól, a többi közt nyílt titok volt, hogy Lipót beiga király is kedvese volt. A c-upa ideg asszonyt elbájolta Rigó Jancsi hegedű-, mit észrevett a cigány.

— Melyik a nőtája, herczegné? kérdezte tőle Rigó.

— Huzza el a magától, felelte halkán a herczegné.

Rigó Jancsi pedig eljátszotta a »Cserebogár sárga cserebogár...» kezdetű nótát, de olyan szépen, hogy köny szökött a herczegné aczelék szemébe. Attól az időtől fogva minden éjszaka megjelent a herczegné, többnyire maganosan az étteremben s hallgatta a zenét. Suttgni kezdtek, hogy Rigó Jancsit titkos randevun fogadják, a mi igaz volt. Barcza Mariska, az igazi feleség egyszer meglepte őket s kaveházi dakóval verte meg hitehagyott urát. Chimay herczegné később már nem is csinált titkot legujabb viszonyából, botranynakart, hogy az ura megindítsa a válópört. Rigó Jancsi annyira félt a herczegtől, hogy az 1899-ik év tavaszán rábirta a herczegnét a szökesre. Ez meg is történt: Olaszországon keresztül Magyarországra jöttek a szerelmesek s december 23-án érkeztek meg Fiumen s Székesfehérvárra. A charleori törvenyszék masfelévi tárgyalás után kimondta a válást a Chimay herczeg és felesége között, a ki aztán csak így írta a nevet a levelei alá: Rigó Jancsiné, Ward Klára.

Budapesten nem sokaig voltak, de már tavaly májusban újra visszatértek. Az asszony változatlan heveséggel szerette cigányát, a ki megtanította az amerikai lányt már a magyar szóra is. Olyan szépen tudta mondani: Szeretlek! — Vagy két hónapig voltak itt, házat is akartak venni az Andrássy-uton, hogy végkepp letlepedjenek, de tervüket megváltoztatták, mert Rigó Jancsit egyszer megverte az utcán az igazi felesége. A szép Klára félt a vitrioltól s elvitte kedvesét a messze Afrikába, Kairóba. Onnan kapuk most a halála híret Rigónak, a ki igazán elmondhatta Chimay herczegné oldalán: egy király... egy cigány.

CSARNOK.

A nemezis.

Írta: Nimen.

(Folytatás)

A férj vállat vont és elfordult a feleségétől. Azután csendesen megindult s elkezdett föl s atá járni a szobában. Az asszony közele te tekintetével. Elmúlt egy-két perc s Mariete pillanatonkint aggodalmasabbá tette férje hallgatása s azok a gondolatok, melyekkel foglalkozhatott s melyek a homlokáról szinte leolvashatók voltak.

Vegre megállt a felesége előtt.

— A végét akarod tudni? A végét? Nos a vége az egyedül csak tőled függ — kizárólag a viseletedől.

— Hogy érted ezt? kérdezte az asszony elcsodálkozva.

A férfi gyorsan válaszolni akart, de még idejében meggondolta magát. Türelmetlenül rantotta félre a fejét:

— Gondolkozzál rajta!

Marie megfogadta a tanácsot. Egész éjjel gondolkozott.

Sirt és gondolkozott. A töprengésnek es a siralomnak azt az éjszakáját élte át, melyen az embernek eszébe szokott jutni az egész multja. Képek vonultak el szemé előtt, melyek emléket régen elfeledve hitte. Sokat gondolt első férjére... igen, ez ember arca megjelent most előtte és Marie nem szabadulhatott attól a gondolatától, hogy történni fog valami vele, hogy élete végzetes fordulat előtt áll, mint egykor azé az emberé, kit szeretett, aztán elhagyott.

Sok sirás és zokogás után végre megnyugtatta magát... igen, volt ereje hozzá elhatározni magában, hogy küzdeni fog a sors ellen, Kleopatra ellen és önmaga ellen. — Ö szereti Silvanu Demetert és akarja, hogy az viszont szeresse őt. Ha nagy küzdelembe, sok önmegtágadásba fog is kerülni, ha szenvedni fog is az alakoskodás miatt, meghoz minden áldozatot a győzelemért, de Kleopatra fölött diadalmaskodni fog...

Verőfényes márcziusi nap volt, csalóka napsugaras idő, mely elé k varázsolja a közelgő tavaszt, hogy másnap azután havas esővel vegyes szelvésszre forduljon. Az egész világ a szabadban volt. A fiatal uracok egy szal kábatban, ibolyabokrétával jártak fel es alá a bukaresti kertön, a Calea Victorián, az asszonyok testhez aló világos kabakokban, kis tavaszi napernyőkkel futkostak üzletből-üzletbe, hogy megrendelják, sürgessék új tavaszi öltözékeiket.

Marie az ékszerészehez sietett. Meghívója volt Dono herczeg estelyére es legszebb, legértékesebb karpereczreért kereste fel a Resch boltját, kihez javítani vitette az ékszert. Resch volt abban az időben a bukaresti elegáns világ divatos ékszerésze.

— A karpereczemért jöttem, szölt az ékszerész boltjába belépve.

Az ékszerész bizonytalan mozdulatot tett.

— Nem lett vele készen talán?

— Nem hittem, hogy oly hamar szükség lesz reá... hiszen Silvanu szenator ur, e közben egy másik pompás krpereczet vett nagyságodnak.

— Pompás karpereczet? Micsoda karpereczről beszél Resch ur? kérde Marie bámulva?

— Arról a brilliáns karesatról — folytatta ar'alanul, — melyet a szenator ur mult heten vett 2000 frankert.

— Ah! — monda az asszony es minden vér az arcába szökött — a férjem a mult heten 2000 frankos karpereczet vett.

Az ékszerész belátta baklövését es kibuvót kerestett.

De Marie nem hagyott neki időt, született lelekjelenléte nem hagyta el.

— Bizonyára holnapi születésnapomra vette a férjem — monda hanyagul — es ezért nincs róla tudomásom. Ne féljen Resch ur, nem fogom elárulni, hogy már előbb értesül-

tem a meglepetésről. Es ezzel előkelő főhajtással kisietett a boltból.

Férje tehát a mult heten ékszert vásárolt, kinek másnak, mint Kleopatrának? Tehát mégis megcsalják őt, rutul, gyalázatosan es ő türje ezt? Oh, az a gyalázatos asszony, minő ügyes módon tudta magát nála behizellegni; milyen kedves, édes volt vele szemben es hogy tudott hizelegni, ha Marie fényes fogatán kivitte a löversenyekre.

Milyen szerény nő volt még akkor? De most? Már vannak pillanatai, midőn éreztetni meri, hogy győzelmes vetélytársója neki. — Eleinte alig vol bátorsága dragább ruháit barátinője előtt hordani, mert tudta, hogy az ösméri szorult helyzetet es félt, hogy a ruhák eredetét fogja kutatni. Most már fitogtatja fényűzését es kihívóan tekint maga körül. — Majd hivalkodni fog az ékszerével is, es neki a szemébe fognak villanni a gyémántok, melyeket tőle lopott el a nyomorult.

A járókelők sürü tömegétől Marie csak lassan haladhatott előre, pedig repülni szeretett volna haza, hogy a férjét azonnal kérdőronja. Bizonyosat akart tudni a gyémántok ügyében; akarta tudni, hol az az ékszer? Intett egy arra haladó birzsa hosszú, orosz kaftaba ő özőtt kocsisának es öt perc alatt othon volt.

— A kokenásule? ez volt az első szava az ajtót nyitó szobaleányhoz.

— Nincs itthon — felelt a leány — meghagyta, ne várjuk a villasreggelivel, mert dolga van es ma vendéglőben étkezik.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

A vetések állása a külföldön 1899 május hó közepén.

A földmivelésügyi m. kir. miniszterhez beérkezett konzuli jelentések alapján.

O l a s z o r s z á g.

A genuai főkonzul kerületében az időjárás május hó elején változó volt, a hőmérséklet néhányzor erősen sülyedett, mind amellett a mezei termények állapotá kielégítő. — A vetések jól fejlődnek es erőteljesek. A buza kalászos es általában jó termést ígér. — A széna elő kaszálására kielégítő eredményt adott.

Szicziában még esőre volna szükség, mig másutt általában a növényzet tovább fejlődésére kedvező meleg időjárás volna kívánatos.

A flórenzi konzul jelenté, hogy május hó első felében egész Felső Olaszországban gyakori jegesó pusztított, mely Lombardiában is kárt okozott. A vetések habár fejlődésükben némileg visszamaradtak, egészben véve mindamellett kielégítően allanak s főleg a buza jó termést ígér.

A velencei főkonzul jelentése szerint az időjárás május első felében kedvező volt, de a tulbőséges esők a tavaszi mezei munkálato-kát megakasztották. A növényzet fejlődéségyorsan halad, főleg a buza általában kedvező es kielégítően áll. E vidéken is meleg időjárás kívánatos.

S p a n y o l o r s z á g.

A madridi konzul jelenté, hogy május hó 5-ig szarazság uralkodott, mely a mezei terményekben tetemes kárt okozott. Az eső, melynek az ország némely vidéke már közel két hónapja hijával volt, itt-ott meg hasznára válat a növényzetnek, sok helyen azonban, főleg a buza s arparvetésekre az idő már el-késétt.

O r o s z o r s z á g.

A moszkvai főkonzul jelentése szerint a déli kormányzóságokban az őszi vetések kedvezően allanak. A Wolga melléki es a központi kormányzóság kban a vetések nagyob-bára jök es csupan Charkor es Woronesch kormányhatóságok egyes kerületeiben nem kielégítők. A közép es alsó Wolga mentén es Kaukázus északi részében a vetések igen jök, ellenben a nyugati részek nevezetesen Mohil-

u, Koronkerületeibe. Fagy-károkat okoztak.

A kárdéli részek Charkov kerületében az időjárás vittek véghe dékeken a dese varh emelkedett viszont egy kal beveiet csökkent.

Mind mostani allvező időjárás látás.

A déli hianyról keködni.

A nishó első felékálatokra vező volt s meg az esősek általában tően allanak de mennyisé látás.

Az időkápas növény jól fejlődik nem pusztítzik. A gyümölcs kárt okozta.

A rommert még a százalékat orosz termé szarazság mely nemc nemcsak a zaban, sőt Dobrudzsán föld dunam mar tönkre buza es ro ültetik be, idő öpp oly vényzet fejdenütt, de tendőnek a viszonyitva százalékra a vetéseket vábbá a kuge, gazzal tani, hogy lőslege nem nemcsak a

Ő csász.

Ez 12,728 nye

20

A húzás

A alatt, lottógy stb. kapható

u, Korono és Wtlua kormányzóságok egyes kerületeiben azok annál gyengébben állanak. Fagy-károk átlag csak kis mértékben fordultak elő.

A kártékony rovarok azonban főleg a déli részeken, nevezetesen Kiew, Poltava és Charkov kormányzóságokban már az ősz folyamán ez őszi kalászosokban nagy pusztítást vittek véghez. S ennek folytán a mondott vidékeken a tavasziak vetésterületének emelkedése várható. Mas kormányzóságokban is emelkedett valamivel a tavasziak területe, de viszont egyes kormányzóságokban a tavasziakkal beveitett terület vetőmag híján tetemesen csökkent.

Mind a mellett egészben véve a vetések mostani állapota után itelve s tovább is kedvező időjárás esetén jó termésre lehet kilátás.

A déli részeken az utóbbi időben eső hiányról kezdenek az ottani gazdák panaszkodni.

S z e r b i a.

A nisch alkonzul jelenti, hogy majus hó első feleiben az időjárás úgy a mezei munkálatokra valamint az őszi kalászosokra kedvező volt s csak egyes helyeken szakította meg az esőzés a mezei munkálatokat. A vetések általában normálisan fejlődnek és kielégítően állanak úgy hogy nemcsak minőségre, de mennyiségre nézve is jó termésre van kilátás.

Az időjárás a tavaszi kalászosokra és a kapás növényekre is jóhatással volt, A szőlő jól fejlődik és főleg ott, ahol a peronospora nem pusztított a hajtásokon sok fürt mutatkozik. A gyümölcsben a hernyók s rovarok sok kárt okoztak.

R o m á n i a.

A román gazdák nagyon lehangoltak, mert még azok a vetések is, melyek 30-40 százalékát igérték a múlt évi eredménynek, rossz termésre nyújtanak kilátást a folytonos szárazság és a tömérdek sok rovar miatt, a mely nemcsak közsegről-közsegre jelentkezik, hanem a román alföldön, hanem a Dobrudzsában, sőt Moldva némely részében is. Déli Dobrudzsának nagy részében s a román Alföld dunamenti részében az összes gabona már tönkre ment. Egyre-másra kiszántják a buza és rozsvetést s a területet kukoriczával ültetik be, a minek a kikelésére azonban az idő öpp oly kedvezőtlen, mint a mielő a növényzet fejlődésére. Románia, ha nem is mindenütt, de háromnegyed részben inséges esztendőnek néz elebe. A buzatermés hozadékát, viszonyítva a múlt évihez, atlagban 35-40 százalakra becsülik azokon a területeken, hol a vetéseket ki nem szántották. Minthogy továbbá a kukoricza is a legtöbb helyen gyöngé, gazzal tele nőtt s nem nő, attól lehet tartani, hogy sem buza, sem pedig kukoriczafőlösege nem lesz az idén. Ebben az esetben nemcsak anyagi veszteséget szenvedne Románia,

hanem még attól is kell tartania, hogy az orosz állapotokhoz hasonló viszonyok ütik föl tanyájukat leginkább a kedvezőtlen s rossz termést nyelő vidékeken. A kereskedők, sőt a katonaság is igyekszik beszerezni a régi készletekből azt a mennyiséget, mi még rendelkezésre áll, a gazdák készleteiket nem szívesen engedik át a forgalomnak.

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. Junius 7. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgron felüli 43 $\frac{1}{2}$ -44 kr. Közép (paronkint 300-340 klg. sulyban 44 $\frac{1}{2}$ -45 kr. Fialat, nehéz (paronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 47-48 krig. Fialat közép (paronként 251-320 klg.) 47-48 krig. Fialat könnyű paronkint 250 klgig terjedő sulyba. 47 $\frac{1}{2}$ -48 $\frac{1}{2}$ kr. Szerbiai: nehéz (paronként 260 klg. felüli sulyban) 46 $\frac{1}{2}$ -47 krajczárig. közép paronként 240-260 kilogramm sulyban) 45-46 $\frac{1}{2}$ krajczárig. Könnyű (paronként 240 klgig terjedő sulyban) 44-46 krajczárig

Sertéslétszám: 1899. évi Junius 5-én volt készlet 47.265 darab, 1899 Junius hónap 6-án felhajtattott 583 drb, 1899 Junius hónap 6-ik napján elszállított 327 drb 1899 Junius hó 7-ik napjára maradt készlet, ben 47.521 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Budapesti gabonatözsde.

Junius 7.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z a	Kilós	Ar 100 klg.		Kilós	100 kilogramm ára	
		frttól	frtig		frttól	frtig
Bánsági	76	9.25	9.35	80	09.70	09.85
"	77	9.40	9.45	81	09.00	00.00
"	78	9.45	9.55	82	—	—
Tiszavidéki	79	9.60	9.70	—	9.35	9.65
"	76	9.15	9.25	80	—	00.00
"	77	9.30	9.40	81	00.00	00.00
Estvidéki	78	9.40	09.50	82	9.65	9.75
"	79	9.50	9.60	—	—	00.00
"	79	9.10	9.20	80	—	—
Fehérmegyei	76	9.25	9.30	81	9.65	9.75
"	78	9.35	9.45	82	—	—
"	79	9.50	9.60	—	—	—
Bácskai	76	9.10	9.15	80	—	—
"	7	9.15	9.25	81	00	00
"	8	—	—	82	0000	00
Észak mag	77	—	—	80	—	—
"	78	—	—	80	—	—
"	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
1. oszt. elsőrendű	uj 70-72	7.20 7.35
"	"	7.05 7.20
"	"	6.15 6.35
Árpa takarmánynak	" 60-62	5.80 6.10
"	" 62-64	5.80 6.10
"	" 64-66	6.60 7.00
"	" 39-41	5.90 6.10
Zab	"	4.40 4.55
Tengeri bánsági	"	5.00 5.25
"	"	4.15 4.45

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénztétel (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtának. Ajánlatok „Mercator“ czimen: **Eckstein Bernát** hirdetési irodájába Budapest, V., Föld-utca 4, intézendők.

Hirdetmény.

Hivatkozva Egyház-tér 3. szám alatt szerzett jó hírnevemre, van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy újból

Varga-utca 23 sz. alatt a mai kornak megfelelőleg

Vegyészeti ruha tisztító

és

javitó intézetet nyitottam.

Elvállalok tisztítás és javításra mindennemű férfi, női ruhákat, pipere és háztartási cikkeket, sokkal jutányosabban és szebben elkészíték, mint bárhol is. Kivonat az árszámításból:

Egy férfi öltöny 1.20-tól 1.60-ig. Női ruha 80 krtól 2.50-ig.

Magamat továbbra is a n. é. közönség pártfogásába ajánlva

kiváló tisztelettel

SÉLLYEI JÖZSEF.

Novemb. Bozói János jó hírnevű óras Egyház-tér 3. szám alatt munkát elvállal.

Levelezőlapon vett értesülésre azonnal megjelenek.

7067.

1899.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 26835/I. — 1899. számú rendeletével Debreczen sz. kir. város kérelmére a debreczeni 959. sz. tjkvben 3901. hrsz. alatt Molnár Mihályné tulajdonául bejegyzett birtokból a lovassági laktanya céljaira szükséges 1345. □-öl területre a kisajátítási eljárást az 1881. év XLI. t.-cz. 33 §-a alapján elrendelvén; a kisajátítási terv és összeírás megállapítására a törvényben előirt bizottság a mai napon kiküldetett s a tárgyalás határidejéül a f. 1899. évi június hó 16-ának d. e. 10 órája a városház nagytanácsstermében kitűzetett.

Erről az érdekeltek oly figyelmeztetéssel értesítetnek, hogy az 1881. év XLI. t.-cz. 34. §-a értelmében a kiküldött bizottsága a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha érdekeltek közül senki sem jelen meg.

A kisajátítási terv és összeírás f. évi május hó 24-től—június hó 13-ig a polgármesteri hivatalban közszemlére ki van téve s a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Debreczen, 1899. május 5.

A városi Tanács.

Ő csász. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XX. cs. kir. államsorsjáték:

Ezen — egyetlen egy Osztrák birodalomban törvényszerűleg engedélyezett — **pénzsorsjáték** 12,728 nyereményt tartalmaz készpénzben, 403,160 korona végösszegben.

A Főnyeremény

200.000 koronára rúg.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottókövetkezők kezkeskedik.

A húzás visszavonhatatlanul 1899 évi június hó 15-én történik.

Egy sorsjegyének ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál I. ker. Riemerutca 7-ik szám alatt, lottógyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirat- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A cs. kir. lottókövetkezői igazgatóság államsorsjátéki osztályától.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

 KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Müsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

 reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimek.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

 igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.